

EFEKTY UCZENIA SIĘ

DLA STUDIÓW PODYPLOMOWYCH KWALIFIKACYJNYCH

„PEDAGOG SPECJALNY W EDUKACJI WŁACZAJĄCEJ”

Zadanie zlecone przez Ministra Edukacji na podstawie Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 453) w zakresie edukacji włączającej.

SPIS TREŚCI

EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA STUDIÓW PODYPLOMOWYCH KWALIFIKACYJNYCH „PEDAGOG SPECJALNY W EDUKACJI WŁACZAJĄCEJ”.....	1
Blok przedmiotów przygotowania merytorycznego	2
Blok przedmiotów przygotowania dydaktyczno-metodycznego	18
Praktyka zawodowa 1	23
Praktyka zawodowa 2	25

Efekty uczenia się dla studiów podyplomowych kwalifikacyjnych „Pedagog specjalny w edukacji włączającej”

Ramowy program kształcenia obejmuje łącznie 495 godzin, w tym:

- a) dydaktyka -375 godzin,
- b) praktyki - 120 godzin.

Liczba semestrów: 3

Łączna liczba punktów ECTS umożliwiająca ukończenie studiów podyplomowych: 48

Dziedzina nauki: nauki medyczne i nauki o zdrowiu

Dyscyplina naukowa: pedagogika, psychologia, nauki medyczne

Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji – 7

Blok przedmiotów przygotowania merytorycznego

Przedmiot: Pedagogika specjalna		
Efekty uczenia się		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	C.3.W1.	Student/studentka zna i różnicuje: - podstawowe problemy pedagogiki specjalnej jako nauki interdyscyplinarnej: pojęcia, cele, zadania, zasady i zakres; - historyczny kontekst opieki i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością i niedostosowanych społecznie; - współczesne tendencje w pedagogice specjalnej; - wspólne i swoiste problemy osób z różnymi niepełnosprawnościami (od mikro deficytów centralnego układu nerwowego po całościowe zaburzenia w rozwoju), niedostosowanych społecznie lub uzdolnionych; - skalę i dynamikę zjawiska niepełnosprawności w Polsce i na świecie; - systemy kształcenia dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w Polsce i innych państwach; - zasady wyrównywania szans edukacyjnych; - system kształcenia pedagogów specjalnych.
2	C.3.W2.	Student/studentka zna i różnicuje: - zakresy pedagogiki specjalnej: surdopedagogikę, tyflopedagogikę, edukację i rehabilitację osób z niepełnosprawnością intelektualną, pedagogikę resocjalizacyjną, pedagogikę korekcyjną (terapię pedagogiczną), pedagogikę leczniczo – terapeutyczną.
		Umiejętności

1	C.3.U1.	Student/studentka potrafi: - identyfikować i interpretować złożone zjawiska i systemy wsparcia dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, ukazując ich powiązania z różnymi zakresami pedagogiki specjalnej i dziedzinami nauk społecznych, humanistycznych, medycznych i nauk o zdrowiu.
		Kompetencje społeczne
1	C.5.K2.	Student/studentka: - wykazuje cechy refleksyjnego praktyka, świadomego znaczenia profesjonalizmu w pracy zawodowej.

Treści programowe

Celem przedmiotu jest zapoznanie słuchaczy z współczesną pedagogiką specjalną. W szczególności program obejmuje następujące zagadnienia:

- Pedagogika specjalna jako nauka interdyscyplinarna;
- Historia rozwoju kształcenia i opieki specjalnej;
- Współczesne tendencje w pedagogice specjalnej;
- Zasady wspierania szans osób z niepełnosprawnością;
- Koncepcja normalizacji i samostanowienia osób z niepełnosprawnością;
- Rozmiary i dynamika zjawiska niepełnosprawności w Polsce na tle międzynarodowym;
- Systemy kształcenia uczniów ze zróżnicowanymi potrzebami w Polsce i na świecie;
- Systemy kształcenia pedagogów specjalnych i ich przemiany;
- Dziedziny szczegółowe pedagogiki specjalnej:
 - surdopedagogika,
 - tyflop pedagogika,
 - edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną,
 - edukacja osób z spektrum zaburzeń autystycznych;
 - pedagogika resocjalizacyjna,
 - pedagogika korekcyjna (terapia pedagogiczna),
 - pedagogika leczniczo-terapeutyczna.

Przedmiot: Dydaktyka specjalna

Efekty uczenia się

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	C.5.W1.	Student/studentka zna i różnicuje: - dydaktykę specjalną jako naukę teoretyczną i empiryczną, klasyfikację dydaktyki specjalnej na dydaktyki szczegółowe; - dydaktykę specjalną w kontekście porównawczym i interdyscyplinarnym.
2	C.5.W2.	Student/studentka zna i różnicuje: - koncepcje i systemy dydaktyczne kształcenia specjalnego.

3	C.5.W3.	Student/studentka zna i różnicuje: - organizację procesu kształcenia dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: zasady, metody, proces kształcenia w aspekcie trudności związanych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi dzieci i uczniów z różnymi zaburzeniami w rozwoju, zasady ewaluacji i efektywność podejmowanych działań edukacyjnych.
4	D.3.W6.	Student/studentka zna i różnicuje: - formy organizacyjne pracy na lekcji (pracę zbiorową, grupową, indywidualną, tutoring uczniowski w klasach włączających); - modele nauczania w małych grupach w klasach włączających.
		Umiejętności
1	C.5.U1.	Student/studentka potrafi: - projektować zajęcia edukacyjne, stosować niestandardowe rozwiązania konkretnych problemów z zakresu dydaktyki specjalnej.
2	C.5.U2.	Student/studentka potrafi: - indywidualizować zadania, dostosowywać metody i treści nauczania do potrzeb dzieci i uczniów, zwiększać umiejętności poznawcze, kompetencje społeczne i integrację rówieśniczą.
		Kompetencje społeczne
1	C.3.K3.	Student/studentka: - dokonuje ciągłego doskonalenia zawodowego.
2	C.5.K1.	Student/studentka ma świadomość: - odpowiedzialnego pełnienia roli zawodowej związanej z działalnością dydaktyczną.
Treści programowe		

Celem przedmiotu jest zapoznanie słuchaczy ze stanem rozwoju współczesnej dydaktyki specjalnej. W szczególności słuchacze poznają następujące zagadnienia:

- Geneza i tendencje rozwoju dydaktyki specjalnej;
- Kierunki rozwoju dydaktyki specjalnej w Polsce i krajach anglosaskich;
- Potrzeby edukacyjne uczniów jako przesłanki procesu nauczania-uczenia się;
- Cele kształcenia specjalnego, programy kształcenia dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
- Kanony i zasady dydaktyki specjalnej;
- Dydaktyki szczegółowe/specjalistyczne w obrębie dydaktyki specjalnej;
- Paradygmaty w dydaktyce specjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem behawioryzmu i konstruktywizmu dydaktycznego;
- Pojęcie metod opartych na dowodach i jego znaczenie w kształceniu specjalnym;
- Skuteczne metody w kształceniu specjalnym i integracyjnym;
- Współczesne formy organizacji procesu kształcenia uczniów ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi;
- Indywidualizacja zajęć edukacyjnych w kształceniu specjalnym i integracyjnym;
- Zasady i metody ewaluacji działalności dydaktycznej w szkole;
- Projektowanie zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem optymalnych strategii i metod kształcenia;
- Wychowawcze aspekty lekcji – utrzymanie dyscypliny w klasie szkolnej, formy i metody kształcenia a kształtowanie relacji w grupach rówieśniczych i włączanie.

Przedmiot: Diagnostyka w pedagogice specjalnej

Efekty uczenia się

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	C.6.W1.	Student/studentka zna i różnicuje: - podstawy, cele, założenia, obszary i cechy diagnozy.
2	C.6.W2.	Student/studentka posiada wiedzę na temat: - procedur badań diagnostycznych i eksperymentalnych w pedagogice specjalnej – analiz jakościowych i ilościowych.
3	D.6.W3.	Student/studentka zna: - zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole lub placówce systemu oświaty i poza nimi.
4	C.6.W3.	Student/studentka posiada wiedzę na temat: - przydatności metod diagnostycznych w ocenie specyfiki zaburzeń w rozwoju.
5	C.6.W4.	Student/studentka zna i różnicuje: - wybrane metody oceny funkcjonowania edukacyjnego, fizycznego, psychicznego i społecznego dzieci i uczniów oraz czynniki środowiskowe wpływające na to funkcjonowanie.

6	C.6.W5.	Student/studentka potrafi: - ocenić skuteczność stosowanych metod wychowania, kształcenia, rehabilitacji, resocjalizacji i socjoterapii.
		Umiejętności
1	C.6.U1.	Student/studentka potrafi: - analizować dokumenty i prace dziecka i ucznia pod kątem określenia jego możliwości i specjalnych potrzeb edukacyjnych oraz środowiskowych uwarunkowań jego funkcjonowania.
2	C.6.U2.	Student/studentka potrafi: - interpretować wyniki diagnozy pedagogicznej.
3	C.6.U3.	Student/studentka potrafi: - konstruować proste narzędzia do diagnozy pedagogicznej.
4	C.6.U4.	Student/studentka potrafi: - planować ewaluację procesu edukacyjno-terapeutycznego dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
		Kompetencje społeczne
1	C.6.K1.	Student/studentka: - przyjmuje odpowiedzialność za podejmowane decyzje związane z organizacją procesu diagnostycznego i postdiagnostycznego.
2	C.6.K2.	Student/studentka: - podejmuje współpracę z nauczycielami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami, dziećmi i uczniami w poszukiwaniu przyczyn trudności.
3	C.6.K3.	Student/studentka: - dzieli się wiedzą z nauczycielami prowadzącymi zajęcia z dzieckiem lub uczniem i jego rodzicami lub opiekunami na rzecz zapewniania mu optymalnych warunków rozwoju w środowisku włączającym.
Treści programowe		
Celem przedmioty jest zapoznanie słuchaczy ze stanem współczesnej diagnostyki w pedagogice specjalnej. W szczególności słuchacze poznają następujące zagadnienia: • Istota diagnozy psychopedagogicznej; • Związki badań diagnostycznych z badaniami naukowymi; • Ocena funkcjonalna i jej miejsce we współczesnej pedagogice specjalnej; • Przydatność diagnostyki psychopedagogicznej dla działań edukacyjnych, opiekuńczych, rehabilitacyjnych i resocjalizacyjnych w różnego typu placówkach; • Podstawowe obszary diagnostyczne w pedagogice; • Logika proces diagnostycznego i jego etapy; • Procedury i rodzaje metod diagnostycznych; • Etyczne aspekty badań diagnostycznych; • Opór w diagnozie i techniki radzenia sobie z nim; • Charakterystyka wybranych metod, powszechnie stosowanych w psychopedagogicznej diagnozie przedszkolnej i szkolnej;		

- Diagnoza sprawdzająca i ewaluacja skuteczności programów oddziaływań edukacyjnych, resocjalizacyjnych i terapeutycznych.

Przedmiot: Psychologia edukacyjna i rozwojowa

Efekty uczenia się

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	C.2.W1.	Student/studentka zna i różnicuje: - psychologiczne uwarunkowania rozwoju dzieci i uczniów: środowisko rozwoju – strukturę i konsekwencje, czynniki zakłócające proces rozwoju, konsekwencje niepunktualności wydarzeń życiowych, mechanizm adaptacji i trudności przystosowawczych, zaburzenia i opóźnienia rozwojowe, wyzwania rozwojowe, koncepcje jakości życia i dobrostanu.
2	C.2.W2.	Student/studentka zna: - psychologiczne uwarunkowania kształcenia dzieci i uczniów: proces uczenia się w kontekście specjalnych potrzeb edukacyjnych, uwarunkowania i konsekwencje motywacji do uczenia się i osiągnięć, powodzenia i niepowodzenia szkolne – przyczyny i skutki; - koncepcję zrównoważonego rozwoju; - sytuację szkolną ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; - psychologiczne mechanizmy przebiegu i oceny efektów procesu uczenia się uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; - sposoby identyfikacji uzdolnień ucznia; - zagadnienie pomocy psychologicznej dla ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; - sposoby wspomagania osób pracujących z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
3	C.2.W3.	Student/studentka zna: - podstawy psychologii wychowawczej i psychoprofilaktyki: proces wychowawczy w kontekście wyzwań rozwojowych dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, psychologiczne wymiary interakcji wychowawczej oraz strategii oddziaływań wychowawczych, wychowanie do wartości i odpowiedzialności, kształtowanie postaw prospołecznych, kompetencje emocjonalno-społeczne (rozwój, zakłócenia, diagnoza, warunki i możliwości kształtowania), źródła niedostosowania społecznego i diagnozę jego ryzyka,

		psychologiczne konsekwencje zaniedbań środowiskowych, trudności wychowawcze i adaptacyjne wynikające ze zmiany środowiska życia, założenia profilaktyki uniwersalnej i selektywnej, postawy i style wychowawcze.
		Umiejętności
1	C.2.U1.	Student/studentka potrafi: - analizować zjawiska, zależności, związki i problemy zachodzące w obszarze procesu nauczania -uczenia się dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, odwołując się do wiedzy psychologicznej.
2	C.2.U2.	Student/studentka potrafi: - omówić psychologiczny kontekst procesu wychowania dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
		Kompetencje społeczne
1	C.2.K2.	Student/studentka: - prezentuje właściwą postawę wobec dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
2	C.3.K2.	Student/studentka: - przestrzega zasad etyki w pracy z dziećmi i uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
3	D.1.K1.	Student/studentka: - poszerza wiedzę w celu własnego rozwoju zawodowego.

Treści programowe

Celem przedmiotu jest zapoznanie słuchaczy z wiedzą na temat zmian w funkcjonowaniu człowieka na kolejnych etapach rozwoju, a ze względu na charakter studiów – przede wszystkim z zagadnieniami dotyczącymi funkcjonowania dzieci i młodzieży pod względem rozwoju fizycznego i motorycznego, społecznego, emocjonalnego, moralnego, poznawczego. Po drugie, słuchacze poznają zagadnienia dotyczące psychologii edukacyjnej, przede wszystkim związanymi z procesem uczenia się, nauczania, interakcji między nauczycielem i uczniami. Zagadnienia dotyczące psychologii edukacyjnej i rozwojowej zostaną omówione ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Zagadnienia szczegółowe omawiane w ramach przedmiotu:

- Istota i znaczenie rozwoju człowieka;
- Ogólna charakterystyka przebiegu zmian rozwojowych – liniowe i stadialne modele rozwoju;
- Mechanizmy zmian rozwojowych – czynniki wywołujące rozwój i ich interakcje, okresy sensytywne w rozwoju;
- Kontekst środowiskowy w rozwoju – ekologiczne koncepcje rozwoju;
- Charakterystyka rozwoju poznawczego, społeczno-emocjonalnego i fizycznego dzieci i młodzieży;
- Psychologiczne podstawy procesu nauczania- uczenia się;
- Potencjał poznawczy ucznia a efekty uczenia się – rola inteligencji, funkcji wykonawczych i zdolności twórczych;
- Kompetencje społeczne – ich znaczenie dla przebiegu socjalizacji dzieci i młodzieży;
- Moralność jako cecha psychologiczna człowieka i prawidłowości jej kształtowania w procesie wychowania;

- Jakość życia uczniów w szkole.

Przedmiot: Psychologia kliniczna i rehabilitacyjna

Efekty uczenia się

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	C.2.W4.	Student/studentka zna: - podstawy psychologii klinicznej dzieci i młodzieży: pojęcie normy, normalności i zdrowia, zaburzenia zdrowia psychicznego w okresie dzieciństwa i dorastania, specyfikę zaburzeń okresu dzieciństwa i adolescencji, w tym emocjonalnych i behawioralnych, całościowe zaburzenia rozwoju, uwarunkowania problemów klinicznych w rozwoju dzieci i młodzieży; - problematykę stresu i sytuacji kryzysowych oraz sposoby radzenia sobie z nimi, psychologicznych następstw doświadczeń traumatycznych, w tym choroby przewlekłej lub niepełnosprawności, psychologicznych aspektów zaburzeń komunikacji językowej, psychologicznych metod diagnozy problemów związanych ze zdrowiem, chorobą i niepełnosprawnością; - formy pomocy psychologicznej w rozwiązywaniu problemów zdrowotnych.
2	C.2.W5.	Student/studentka zna: - podstawy psychologii rehabilitacji: zagadnienia niepełnosprawności i rehabilitacji, niepełnosprawności w kontekście zdrowia, niepełnosprawności z perspektywy rozwojowej, potrzeb dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami i chorobami przewlekłymi, psychologicznych konsekwencji niepełnosprawności fizycznej i intelektualnej oraz choroby przewlekłej, problemów życiowych i możliwości rozwojowych dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami oraz z chorobami przewlekłymi; - istotę i psychospołeczne konsekwencje widocznej i niewidocznej niepełnosprawności lub choroby przewlekłej; - psychologiczne mechanizmy postrzegania własnej niepełnosprawności i choroby przewlekłej; zagadnienie niepełnosprawności i choroby przewlekłej w kontekście obrazu siebie i społecznego postrzegania dzieci i młodzieży; - procesy stereotypizacji, stygmatyzacji i automarginalizacji; psychospołeczną adaptację do życia z niepełnosprawnością i chorobą przewlekłą – zmiany rozwojowe, istotę i uwarunkowania satysfakcjonującej jakości życia;

		- pozytywne aspekty rozwojowe w kontekście niepełnosprawności i choroby przewlekłej; - zewnętrzne i wewnętrzne zasoby w rozwijaniu potencjału dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością lub chorobą przewlekłą; tradycyjne i współczesne podejścia w rehabilitacji osób z niepełnosprawnością i chorobą przewlekłą; - znaczenie udziału w rehabilitacji osób z niepełnosprawnością – pojęcie samotroski i partnerstwa w procesie oddziaływań terapeutyczno- rehabilitacyjnych; - formy wsparcia psychologicznego dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami i chorobami przewlekłymi; - zasady wspomagania rozwoju twórczości i zainteresowań.
		Umiejętności
1	C.2.U3.	Student/studentka potrafi: - opisać przebieg procesu psychospołecznej adaptacji do życia z niepełnosprawnością i chorobą przewlekłą w kontekście uzyskania satysfakcjonującej jakości życia, odwołując się do wybranych koncepcji psychologicznych.
		Kompetencje społeczne
1	C.2.K1.	Student/studentka: - korzysta z wiedzy z zakresu psychologii rehabilitacji i niepełnosprawności w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii psychologów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów.
Treści programowe		
Celem przedmiotu jest zapoznanie słuchaczy z podstawami psychologii klinicznej i rehabilitacyjne dzieci i młodzieży. W ramach przedmiotu zostaną zaprezentowane następujące treści: • Pojęcie normy, normalności i zdrowia; • Zaburzenia zdrowia psychicznego w okresie dzieciństwa i dorastania, specyfika zaburzeń okresu dzieciństwa i adolescencji; w tym emocjonalnych i behawioralnych, całościowe zaburzenia rozwoju; • Uwarunkowania problemów klinicznych w rozwoju dzieci i młodzieży; • Psychologiczne następstwa niepełnosprawności; • Psychologiczne metody diagnozy problemów związanych ze zdrowiem, chorobą i niepełnosprawnością; • Formy pomocy psychologicznej w rozwiązywaniu problemów zdrowotnych; • Psychologiczne konsekwencje niepełnosprawności fizycznej i intelektualnej oraz choroby przewlekłej; • Problemy życiowe i możliwości rozwojowe dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami oraz z chorobami przewlekłymi. • Psychospołeczna adaptacja do życia z niepełnosprawnością i chorobą przewlekłą – zmiany rozwojowe, istota i uwarunkowania satysfakcjonującej jakości życia; • Zewnętrzne i wewnętrzne zasoby w rozwijaniu potencjału dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością lub chorobą przewlekłą;		

- Formy wsparcia psychologicznego dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami i chorobami przewlekłymi.

Przedmiot: Prawne podstawy kształcenia specjalnego

Efekty uczenia się

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	C.3.W3.	Student/studentka zna: - regulacje prawne w zakresie kształcenia dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i zasady orzekania w tym zakresie; - zasady organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej; - aspekty klasyfikowania i oceniania uczniów.
2	D.4.W2	Student/studentka zna: - zasady współpracy środowisk wychowawczych w procesie wychowania.
3	D.6.W3.	Student/studentka zna: - zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole lub placówce systemu oświaty i poza nimi.
		Umiejętności
1	C.3.U.2.	Student/studentka: - dokonuje krytycznej analizy aktów prawnych dotyczących kształcenia dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
		Kompetencje społeczne
1	C.3.K1.	Student/studentka: - organizuje kształcenie dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi zgodnie z przepisami prawa.
2	D.4.K1.	Student/studentka: - przyjmuje odpowiedzialność za podejmowane decyzje związane z organizacją procesu edukacyjno - terapeutycznego w przedszkolu i grupie przedszkolnej lub w szkole i klasie szkolnej.

Treści programowe

Celem przedmiotu jest zapoznanie słuchaczy z prawnymi uregulowaniami procesu kształcenia uczniów ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi. Program obejmuje następujące zagadnienia szczegółowe:

- Zasady orzekania i potrzebie kształcenia specjalnego i wydawania opinii o pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- Prawne regulacje w zakresie zapewniania bezpieczeństwa uczniom i dzieciom w placówkach edukacyjnych;
- Prawne podstawy oceniania i klasyfikowania uczniów;

- Prawne podstawy organizacji kształcenia w placówkach integracyjnych i włączających;
- Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w szkole – regulacje prawne;
- Posługiwanie się przepisami prawa w czasie realizacji zadań w edukacji włączającej;
- Prawa rodziców i podstawy prawne współpracy z rodzicami w procesie orzekania o potrzebie kształcenia specjalnego;
- Prawne przesłanki odraczania i przyspieszania realizacji obowiązku szkolnego.

Przedmiot: Praca opiekuńczo-wychowawcza i resocjalizacyjna

Efekty uczenia się

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	C.3.W4.	Student/studentka zna: - specyfikę pracy opiekuńczo - wychowawczej, rehabilitacyjnej, resocjalizacyjnej i socjoterapeutycznej: zasady, metody i formy opieki oraz wychowania; zasady działalności placówek rehabilitacyjnych, resocjalizacyjnych i socjoterapeutycznych z uwzględnieniem problemów związanych z ich funkcjonowaniem; - zagadnienia poradnictwa edukacyjno- zawodowego, opieki zdrowotnej, edukacji zdrowotnej i seksualnej.
2	D.4.W1.	Student/studentka zna i różnicuje: - pojęcia wychowania i rozwoju: funkcje wychowania, style wychowania, zagadnienia przymusu i swobody w wychowaniu, wychowania adaptacyjnego i emancypacyjnego; - zagadnienie wychowania w kontekście manipulacji; - problematykę podmiotowości w wychowaniu.
3	D.4.W5.	Student/studentka zna: - uwarunkowania agresji i przemocy w szkole; - pojęcia przemocy symbolicznej, przemocy dorosłych i przemocy rówieśniczej.
4	D.4.W9.	Student/studentka zna: - zasady życia społecznego i wychowania.
5	D.4.W10.	Student/studentka zna i różnicuje: - zachowania ryzykowne (tradycyjne i nowoczesne), uwarunkowania podejmowania tych zachowań oraz zachowania ryzykowne online i offline.
6	D.4.W11.	Student/studentka zna: - problematykę uzależnienia i zagrożenia uzależnieniem.
7	D.4.W12.	Student/studentka zna: - przesłanki teoretyczne programów profilaktycznych uzależnień oraz programów zapobiegania samobójstwom dzieci i młodzieży.
		Umiejętności

1	D.1.U1.	Student/studentka: - identyfikuje obszary wykluczenia społecznego oraz wskazuje jego przyczyny i symptomy w powiązaniu z różnymi zakresami pedagogiki specjalnej i dziedziną nauk społecznych.
2	D.1.U2.	Student/studentka potrafi: - wyjaśnić proces wykluczenia społecznego oraz wskazać jego konsekwencje, wykorzystując aktualną wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki specjalnej w powiązaniu z dziedzinami nauk społecznych i humanistycznych.
3	D.4.U2.	Student/studentka: - diagnozuje potrzeby, oczekiwania i zasoby podmiotów życia przedszkolnego i szkolnego.
4	D.4.U5.	Student/studentka: - diagnozuje zachowania świadczące o wystąpieniu konfliktu w grupie zróżnicowanej.
5	D.4.U6.	Student/studentka: - rozpoznaje przyczyny agresji i przemocy w przedszkolu i szkole oraz podejmuje działania profilaktyczne.
6	D.4.U7.	Student/studentka: - odróżnia sprawcę od ofiary przemocy.
		Kompetencje społeczne
1	D.4.K2.	Student/studentka: - postępuje zgodnie z zasadami etyki zawodowej w procesie rozpoznawania zachowań świadczących o wystąpieniu konfliktu lub stosowaniu przemocy i określa działania interwencyjne, w tym wskazania terapeutyczne.

Treści programowe

Celem przedmiotu jest zapoznanie słuchaczy ze specyfiką pracy opiekuńczo-wychowawczej i resocjalizacyjnej i przygotowanie do rozpoznawania potrzeb w tych zakresach i ich zaspokajania. W szczególności słuchacze poznają:

- Podstawowe pojęcia z zakresu teorii wychowania;
- Zasady wychowania;
- Problematykę wykluczenia społecznego i sposobów diagnozowania tego zjawiska;
- Metody rozpoznawania konfliktów i przemocy w grupach rówieśniczych i sposoby zapobiegania tym zjawiskom;
- Specyfikę współczesnych zachowań ryzykownych, w szczególności przemocy, agresji oraz używania substancji psychoaktywnych;
- Specyfikę pracy opiekuńczo-wychowawczej, rehabilitacyjnej, socjoterapeutycznej i resocjalizacyjnej;
- Przesłanki teoretyczne i zasady konstruowania programów profilaktyki zachowań ryzykownych.

Przedmiot: Praca z rodziną dzieci z niepełnosprawnością

Efekty uczenia się

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	C.3.W5.	Student/studentka zna i różnicuje: - sytuację rodziny dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: koncepcje adaptacji rodziny w kontekście niepełnosprawności lub choroby przewlekłej dziecka i ucznia, problemy adaptacji, utrudnienia życiowe, wsparcie społeczne; uwarunkowania specyfiki pracy z rodziną dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, założenia i metody wspierania rodziny tego dziecka w całym cyklu jego życia; - możliwości wspierania funkcjonowania dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w rodzinie; - zagadnienia relacji między rodziną dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi a specjalistami.
		Umiejętności
1	C.2.U2.	Student/studentka: - omawia psychologiczny kontekst procesu wychowania dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
		Kompetencje społeczne
1	C.3.K4.	Student/studentka: - przyjmuje odpowiedzialność za własne przygotowanie do pracy z rodziną dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Treści programowe

Celem przedmiotu jest zapoznanie słuchaczy z problematyką wsparcia rodzin dzieci z niepełnosprawnościami. W ramach przedmiotu zostaną zaprezentowane następujące treści:

- Koncepcje adaptacji rodziny w kontekście niepełnosprawności lub choroby przewlekłej dziecka i ucznia, problemy adaptacji, utrudnienia życiowe, wsparcie społeczne;
- Uwarunkowania specyfiki pracy z rodzinami dzieci i uczniów ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi, założenia i metody wspierania rodzin dzieci w całym cyklu jego życia;
- Możliwości wspierania funkcjonowania dzieci i uczniów ze zróżnicowanymi potrzebami w rodzinach;
- Zagadnienia relacji między rodzinami dzieci i uczniów ze zróżnicowanymi potrzebami a specjalistami.

Przedmiot: Teoria edukacji integracyjnej i włączającej

Efekty uczenia się

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	D.1.W1.	Student/studentka zna: - pojęcia edukacji włączającej, integracyjnej i ogólnodostępnej; - specjalne potrzeby edukacyjne.
2	D.1.W2.	Student/studentka zna: - podstawy i konsekwencje procesu wykluczania; - zagadnienie grup defaworyzowanych; - zagrożenia wykluczeniem.
3	D.1.W3.	Student/studentka zna i różnicuje: - postawy społeczne – stereotypy, stygmaty, piętna; - strategie przeciwdziałania postawom dyskryminacyjnym.
4	D.1.W4.	Student/studentka zna i różnicuje: - teoretyczne podstawy edukacji włączającej; - genezę edukacji włączającej w Polsce i na świecie; - rozwój edukacji włączającej w międzynarodowym ujęciu porównawczym; - społeczny, psychologiczny i prawny wymiar edukacji włączającej.
5	D.1.W5.	Student/studentka zna: - koncepcję wspólnych i swoistych potrzeb dzieci i uczniów i jej konsekwencje dla procesu edukacji.
6	D.1.W6.	Student/studentka posiada wiedzę w zakresie: - polskich i międzynarodowych regulacji prawnych związanych z problematyką inkluzji społecznej, w tym edukacyjnej; - systemu edukacji włączającej w Polsce; - typów szkół i ich charakterystyki; - organizacji wsparcia edukacji włączającej; - zasad finansowania edukacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w Polsce.
7	D.1.W7.	Student/studentka zna: - zasady orzekania o potrzebie kształcenia specjalnego w Polsce.
8	D.1.W8.	Student/studentka posiada wiedzę na temat: - zasad kształcenia kadr w zakresie edukacji włączającej; - obszarów kompetencji nauczycieli w edukacji włączającej; - systemu wsparcia i doskonalenia zawodowego nauczycieli.
9	D.3.W7.	Student/studentka zna: - modele współpracy nauczycieli i specjalistów oraz ich konsekwencje dla organizacji zajęć edukacyjnych.
		Umiejętności
1	C.3.U2.	Student/studentka: - dokonuje krytycznej analizy systemów wsparcia dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, wykorzystując wybrane aktualne ujęcia koncepcyjne.

2	D.1.U3.	Student/studentka potrafi: - zaprojektować badania efektywności modelu edukacji włączającej.
		Kompetencje społeczne
1	D.1.K1.	Student/studentka: - poszerza wiedzę w celu własnego rozwoju zawodowego.
Treści programowe		
Celem przedmiotu jest zapoznanie słuchaczy z kluczowymi ustaleniami teoretycznymi i empirycznymi na temat edukacji integracyjnej i włączającej. W szczególności słuchacze poznają następujące zagadnienia: • Geneza edukacji integracyjnej i włączającej; • Sposoby definiowania i cechy edukacji integracyjnej i włączającej; • Dyskurs etyczno-prawny na temat edukacji włączającej; • Dyskurs pragmatyczny na temat edukacji włączającej; • Rozwiązania organizacyjno-metodyczne w edukacji włączającej; • Profil kompetencji nauczycieli w edukacji włączającej; • Modele współpracy nauczycieli i specjalistów w szkole włączającej i ich konsekwencje; • Efektywność edukacji włączającej w świetle badań empirycznych; • Polski system kształcenia uczniów ze zróźnicowanymi potrzebami edukacyjnymi na tle rozwiązań międzynarodowych; • Teoria wspólnych i swoistych potrzeb jak przesłanka teoretyczna edukacji integracyjnej i włączającej.		

Przedmiot: Diagnoza potrzeb edukacyjnych, planowanie, realizacja i monitoring działań wspierających

Efekty uczenia się

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	C.6.W1.	Student/studentka zna i różnicuje: - podstawy, cele, założenia, obszary i cechy diagnozy.
2	C.6.W3.	Student/studentka zna: - przydatność metod diagnostycznych w ocenie specyfiki zaburzeń w rozwoju.
3	C.6.W4.	Student/studentka zna: - wybrane metody oceny funkcjonowania edukacyjnego, fizycznego, psychicznego i społecznego dzieci i uczniów oraz czynniki środowiskowe wpływające na to funkcjonowanie.
4	D.2.W1.	Student/studentka zna: - pojęcie i proces diagnozowania specjalnych potrzeb edukacyjnych; - założenia różnicowej i funkcjonalnej diagnozy; - kryteria diagnostyczne (ICD, DSM, ICF);

		- wybrane narzędzia diagnozy potrzeb edukacyjnych.
		Umiejętności
1	C.6.U2.	Student/studentka: - interpretuje wyniki diagnozy pedagogicznej.
2	C.6.U3.	Student/studentka: konstruować proste narzędzia do diagnozy pedagogicznej;
3	C.6.U4.	Student/studentka: planować ewaluację procesu edukacyjno-terapeutycznego dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
4	D.2.U2.	Student/studentka potrafi: - przeprowadzić diagnozę edukacyjnych potrzeb dziecka i ucznia oraz diagnozę relacji społecznych w grupie rówieśniczej.
5	D.2.U3.	Student/studentka: - określa obszary i wskazania terapeutyczne dla dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
6	D.2.U4.	Student/studentka potrafi: - zaprojektować proces ewaluacji indywidualnych programów edukacyjnych.
		Kompetencje społeczne
1	C.6.K1.	Student/studentka: - przyjmuje odpowiedzialność za podejmowane decyzje związane z organizacją procesu diagnostycznego i postdiagnostycznego;
2	C.6.K2.	Student/studentka: - podejmuje współpracę z nauczycielami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami, dziećmi i uczniami w poszukiwaniu przyczyn trudności.
3	D.2.K1.	Student/studentka: - przyjmuje odpowiedzialność za podejmowane decyzje związane z organizacją procesu edukacyjno - terapeutycznego w edukacji włączającej.
4	D.2.K2.	Student/studentka: - postępuje zgodnie z zasadami etyki zawodowej w procesie rozpoznawania specjalnych potrzeb edukacyjnych i określania wskazań terapeutycznych.
Treści programowe		
Celem przedmiotu jest zapoznanie słuchaczy z problematyką wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania dzieci ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi i działań wspierających rozwój dziecka. W ramach przedmiotu zostaną zaprezentowane następujące treści: • Podstawy, cele, założenia, obszary i cechy diagnozy; • Przydatność metod diagnostycznych w ocenie specyfiki zaburzeń w rozwoju; wybrane metody oceny funkcjonowania edukacyjnego, fizycznego, psychicznego i		

społecznego dzieci i uczniów oraz czynników środowiskowych wpływających na to funkcjonowanie.

- Problematyka procesu diagnozowania zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych; założenia różnicowej i funkcjonalnej oceny;
- Kryteria diagnostyczne (ICD, DSM, ICF);
- Wybrane narzędzia diagnozy potrzeb edukacyjnych;
- Założenia i zasady konstruowania indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych oraz zasady i metody ich ewaluacji.

Przedmiot: Ocenianie w edukacji włączającej

Efekty uczenia się

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	D.3.W8.	Student/studentka zna: - sposoby i zasady kontroli postępów i oceniania w klasach włączających; - znaczenie i sposoby udzielania informacji zwrotnej uczniom w klasach włączających; - zasady oceniania wspierającego uczenie się.
		Umiejętności
1	D.3.U3.	Student/studentka potrafi: - motywować dziecko i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; - rozwijać jego ciekawość, aktywność i samodzielność, wspierać motywację do uczenia się.
2	D.3.U4.	Student/studentka: - stosuje ocenianie wspierające uczenie się.
		Kompetencje społeczne
1	C.5.K1.	Student/studentka ma świadomość: - odpowiedzialnego pełnienia roli zawodowej związanej z działalnością dydaktyczną.
2	C.5.K2.	Student/studentka: - wykazuje cechy refleksyjnego praktyka, świadomego znaczenia profesjonalizmu w pracy zawodowej.

Treści programowe

Celem przedmioty jest zapoznanie słuchaczy z problemami oceniania w klasach włączających i sposobami przewyżczania tych problemów. W szczególności słuchacze poznają:

- Społeczny kontekst oceniania w klasie włączającej; funkcje oceny szkolnej i sposoby ich realizacji;
- Motywacyjna rola oceniania nauczycielskiego; tradycyjne i nowoczesne sposoby monitorowania i oceniania postępów uczniów;
- Ocenianie szkolne a udzielanie informacji zwrotnej uczniom;

- Efektywność dydaktyczna informacji zwrotnej i jej uwarunkowania w świetle badań empirycznych;
- Pojęcie i metody oceniania wspierającego;
- Projektowanie systemów oceniania wspierającego dla klas włączających.

Blok przedmiotów przygotowania dydaktyczno-metodycznego

Przedmiot: Metodyka kształcenia w grupie zróżnicowanej

Efekty uczenia się

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	D.3.W1.	Student/studentka zna: - istotę i zalety nauczania otwartego w edukacji włączającej; - specyfikę pracy w grupie zróżnicowanej, zasady projektowania przestrzeni klasy szkolnej; - style poznawcze i strategie uczenia się oraz style nauczania w kontekście grupy heterogenicznej.
2	D.3.W2.	Student/studentka zna: - metodykę wdrażania nauczania otwartego; - modele nauczania indywidualizującego.
3	D.3.W3.	Student/studentka zna: - pojęcie i zasady uniwersalnego projektowania zajęć.
4	D.3.W5.	Student/studentka zna: - metody nauczania (konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania i ich adaptację do zróżnicowanych potrzeb dzieci i uczniów, metody aktywizujące, metodę projektów, pracę badawczą dziecka i ucznia), alternatywne sposoby uczenia się i elastycznego nauczania.
5	D.3.W6.	Student/studentka zna i różnicuje: - formy organizacyjne pracy na lekcji (pracę zbiorową, grupową, indywidualną, tutoring uczniowski w klasach włączających); - modele nauczania w małych grupach w klasach włączających.
		Umiejętności
1	C.5.U1.	Student/studentka potrafi: - projektować zajęcia edukacyjne, stosować niestandardowe rozwiązania konkretnych problemów z zakresu dydaktyki specjalnej.
2	C.5.U2.	Student/studentka potrafi: - indywidualizować zadania, dostosowywać metody i treści nauczania do potrzeb dzieci i uczniów, zwiększać umiejętności poznawcze, kompetencje społeczne i integrację rówieśniczą.

3	C.5.U3.	Student/studentka potrafi: - pracować w zespole, pełniąc w nim różne role, podejmować i wyznaczać zadania, planować i realizować złożone działania pedagogiczne.
4	D.3.U1.	Student/studentka potrafi: - projektować zajęcia dla zróżnicowanych grup dzieci i uczniów.
5	D.3.U2.	Student/studentka potrafi: - dobierać i adaptować środki dydaktyczne do potrzeb dziecka i ucznia; - opracowywać materiały dydaktyczne zgodnie z zasadami uniwersalnego projektowania zajęć; - dostosować treści i formy sprawdzianów do możliwości uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
6	D.3.U3.	Student/studentka potrafi: - motywować dziecko i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; - rozwijać jego ciekawość, aktywność i samodzielność, wspierać motywację do uczenia się.
7	D.3.U4.	Student/studentka potrafi: - stosować ocenianie wspierające uczenie się.
		Kompetencje społeczne
1	C.5.K2.	Student/studentka: - wykazuje cechy refleksyjnego praktyka, świadomego znaczenia profesjonalizmu w pracy zawodowej.
2	D.1.K2.	Student/studentka: - jest świadomy podejmowania zobowiązań społecznych związanych z realizacją zadań zawodowych pedagoga specjalnego.

Treści programowe

Celem przedmiotu jest zapoznanie słuchaczy z metodami i zasadami organizacji nauczania w grupie zróżnicowanej. W szczególności słuchacze poznają:

- Metody konwencjonalne i niekonwencjonalne sprzyjające pracy w zróżnicowanych grupach dzieci i uczniów;
- Zasady projektowania zajęć edukacyjnych z uwzględnieniem klimatu klasy, elastyczności doboru stosowanych metod oraz indywidualizowania zadań, treści i form pracy dostosowanych do potrzeb uczniów;
- Sposoby adaptacji środków i materiałów dydaktycznych zgodnie z zasadami uniwersalnego projektowania;
- Sposoby rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności uczniów ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi;
- Rolę współpracy i wsparcia rówieśniczego w procesie uczenia się;
- Dostosowanie form i warunków sprawdzania wiedzy.

Przedmiot: Uniwersalne projektowanie zajęć – metodyka kształcenia w grupie zróżnicowanej

Efekty uczenia się		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	D.3.W1.	Student/studentka zna: - istotę i zalety nauczania otwartego w edukacji włączającej; - specyfikę pracy w grupie zróżnicowanej, zasady projektowania przestrzeni klasy szkolnej; - style poznawcze i strategie uczenia się oraz style nauczania w kontekście grupy heterogenicznej.
2	D.3.W3.	Student/studentka zna i różnicuje: - pojęcie i zasady uniwersalnego projektowania zajęć.
		Umiejętności
1	D.3.U1.	Student/studentka potrafi: - projektować zajęcia dla zróżnicowanych grup dzieci i uczniów.
2	D.3.U2.	Student/studentka potrafi: - dobierać i adaptować środki dydaktyczne do potrzeb dziecka i ucznia; - opracowywać materiały dydaktyczne zgodnie z zasadami uniwersalnego projektowania zajęć; - dostosować treści i formy sprawdzianów do możliwości uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
		Kompetencje społeczne
1	C.3.K3.	Student/studentka ma świadomość potrzeby: - ciągłego doskonalenia zawodowego.
2	C.5.K3.	Student/studentka ma świadomość potrzeby: - samodoskonalenia.
Treści programowe		
Celem przedmiotu jest zapoznanie słuchaczy z celami i metodyką uniwersalnego projektowania zajęć a także nauczanie ich przygotowywania materiałów dydaktycznych zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego. W ramach przedmiotu słuchacze poznają następujące zagadnienia: • Geneza uniwersalnego projektowania nauczania i jego przesłanki teoretyczne; • Style poznawcze i strategie uczenia się w grupach heterogenicznych; • Zasady uniwersalnego projektowania zajęć; • Cykl projektowania zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metodyki projektowania uniwersalnego; • Wytyczne do uniwersalnego projektowania zajęć i materiałów dydaktycznych; • Specyfika funkcjonowania poznawczego uczniów z różnymi niepełnosprawnościami a uniwersalne projektowanie; • Adaptacje polskich podręczników szkolnych zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego; • Sposoby projektowania zajęć i pomocy zgodnie z metodyką uniwersalnego projektowania.		

Przedmiot: Programy wychowawcze w edukacji integracyjnej i włączającej**Efekty uczenia się**

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	D.4.W4.	Student/studentka zna: - istotę programu wychowawczego szkoły.
2	D.4.W6.	Student/studentka zna: - miejsce przedszkola i szkoły jako instytucji wychowawczej.
3	D.4.W7.	Student/studentka zna i różnicuje: - pojęcia stylów i postaw wychowawczych w przedszkolu i szkole, postaw nauczycieli, dzieci i uczniów.
4	D.4.W8.	Student/studentka zna: - cechy środowiska kształcenia i wychowania.
5	D.4.W13.	Student/studentka zna: - metodykę wykorzystywania konstruowanych programów wychowawczych, ich założenia teoretyczne oraz klasyfikacje programów kształtowania postaw wobec dzieci i uczniów z niepełnosprawnościami i relacji w grupach rówieśniczych.
		Umiejętności
1	D.4.U4.	Student/studentka potrafi: - określić cele podejmowanych działań wychowawczych w grupie przedszkolnej i klasie szkolnej, konstruować programy wychowawcze oraz dokonywać ich ewaluacji.
2	D.4.U8.	Student/studentka potrafi: - tworzyć programy kształtujące kompetencje społeczno-emocjonalne dzieci i uczniów z niepełnosprawnościami i stosować te programy w grupach przedszkolnych i klasach włączających.
3	D.4.U9.	Student/studentka potrafi: - ocenić efektywność programów rozwijających kompetencje społeczne emocjonalne dzieci i uczniów z niepełnosprawnościami.
4	D.4.U10.	Student/studentka potrafi: - budować programy kształtowania postaw wobec dzieci i uczniów z niepełnosprawnościami i relacji rówieśniczych w grupach integracyjnych.
		Kompetencje społeczne
1	C.2.K2.	Student/studentka: - prezentuje właściwą postawę wobec dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

2	C.3.K2.	Student/studentka: - przestrzega zasad etyki w pracy z dziećmi i uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
3	D.1.K1.	Student/studentka: - poszerza wiedzę w celu własnego rozwoju zawodowego.
4	D.3.K1.	Student/studentka: - podejmuje odpowiedzialność za podejmowane decyzje w edukacji włączającej.

Treści programowe

Celem przedmiotu jest szczegółowe omówienie zagadnień dotyczących rozwoju społecznego dzieci i młodzieży, a przede wszystkim zapoznanie słuchaczy z możliwościami dotyczącymi rozwijania umiejętności społecznych u dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami i bez niepełnosprawności. Słuchacze poznają:

- Środowisko społeczne klasy i szkoły, zasady życia społecznego, relacje społeczne i pozycja społeczna ucznia w szkole i klasie;
- Konflikty w klasie;
- Rozpoznanie sytuacji kryzysowych. Reakcje na zachowania niepożądane.
- Kształtowanie i zmiana postaw uczniów;
- Programy i metody służące wspomaganie rozwoju umiejętności i kompetencji społecznych;
- Sposoby ewaluacji oddziaływań i narzędzia służące tej ewaluacji. Będą mieli również okazję do zaprojektowania własnych przykładowych zajęć służących rozwojowi społecznemu dzieci i młodzieży.

Przedmiot: Nowe technologie w edukacji włączającej – metodyka kształcenia w grupie zróżnicowanej

Efekty uczenia się

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	D.3.W4.	Student/studentka zna: - rolę nowych technologii w dostosowaniu nauczania do potrzeb dzieci i uczniów.
2	D.4.W3.	Student/studentka zna: - konteksty wychowania: kulturę i współczesne media.
		Umiejętności
1	D.4.U3.	Student/studentka potrafi: - projektować zajęcia dla zróżnicowanych grup dzieci i uczniów.
		Kompetencje społeczne
1	D.2.K1.	Student/studentka: - przyjmuje odpowiedzialność za podejmowane decyzje związane z organizacją procesu edukacyjno - terapeutycznego w edukacji włączającej.

2	D.3.K1.	Student/studentka: - podejmuje odpowiedzialność za podejmowane decyzje w edukacji włączającej.
Treści programowe		
Celem przedmiotu jest zapoznanie słuchaczy z możliwościami wykorzystania nowych technologii, w tym technologii informacyjno – komunikacyjnych (TIK) w edukacji włączającej. W szczególności słuchacze zapoznają się z następującymi zagadnieniami: • Znaczenie technologii informacyjno–komunikacyjnych w edukacji włączającej dzieci i młodzieży; • Pozytywne strony jak i negatywne skutki stosowania TIK w nauczaniu; • Indywidualizacja treści i stopnia trudności zadań z wykorzystaniem TIK; • Wykorzystanie TIK jako metody wspomagającej komunikację z uczniami o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych; • Wykorzystanie TIK do wspierania kompetencji społeczno-poznawczych i budowania relacji rówieśniczych w grupach zróżnicowanych.		

Praktyki zawodowe

Przedmiot: Praktyki zawodowe 1		
Efekty uczenia się		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	D.6.W1.	Student/studentka zna: - specyfikę przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty, w której jest realizowana praktyka, w szczególności działania edukacyjne, terapeutyczne i opiekuńcze - wychowawcze, organizację pracy, zakresy zadań pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz rodzaj prowadzonej dokumentacji.
2	D.6.W2.	Student/studentka zna: - specyfikę edukacji włączającej dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
3	D.6.W3.	Student/studentka zna: -- zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole lub placówce systemu oświaty i poza nimi.
		Umiejętności
1	C.2.U4.	Student/studentka potrafi: - identyfikować zewnętrzne i wewnętrzne zasoby kluczowe w rozwijaniu potencjału dzieci i uczniów z niepełnosprawnością lub chorobą przewlekłą.
2	C.5.U3.	Student/studentka potrafi:

		- pracować w zespole, pełniąc w nim różne role, podejmować i wyznaczać zadania, planować i realizować złożone działania pedagogiczne.
3	C.6.U1.	Student/studentka potrafi: - analizować dokumenty i prace dziecka i ucznia pod kątem określenia jego możliwości i specjalnych potrzeb edukacyjnych oraz środowiskowych uwarunkowań jego funkcjonowania.
4	D.4.U1.	Student/studentka potrafi: - rozpoznać relacje społeczne w przedszkolu i grupie przedszkolnej lub w szkole i klasie szkolnej.
5	D.6.U1.	Student/studentka potrafi: - zaobserwować funkcjonowanie dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i nauczyciela w przedszkolu, szkole lub placówce systemu oświaty.
6	D.6.U2.	Student/studentka potrafi: - dokonać analizy i interpretacji zaobserwowanych lub doświadczonych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych.
		Kompetencje społeczne
1	C.3.K2.	Student/studentka: - przestrzega zasad etyki w pracy z dziećmi i uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
2	C.5.K1.	Student/studentka ma świadomość: - odpowiedzialnego pełnienia roli zawodowej związanej z działalnością dydaktyczną.
3	C.6.K3.	Student/studentka potrafi: - dzielić się wiedzą z nauczycielami prowadzącymi zajęcia z dzieckiem lub uczniem i jego rodzicami lub opiekunami na rzecz zapewniania mu optymalnych warunków rozwoju w środowisku włączającym.
4	D.3.K1.	Student/studentka: - podejmuje odpowiedzialność za podejmowane decyzje w edukacji włączającej.
5	D.6.K1.	Student/studentka: - skutecznie współdziała z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy.

Treści programowe

Celem przedmiotu jest zweryfikowanie przez słuchaczy wiedzy teoretycznej i nabycie praktycznych umiejętności pracy na stanowisku nauczyciela współorganizującego kształcenie w edukacji włączającej w przedszkolu i/lub edukacji wczesnoszkolnej. W szczególności słuchacze zdobędą wiedzę i umiejętności odnośnie do następujących zagadnień:

- Specyfika funkcjonowania przedszkoli lub szkół w systemie oświaty;
- Organizacja pracy i zadań poszczególnych pracowników;
- Rodzaje prowadzonej dokumentacji przez placówki i sposoby jej wykorzystywania;
- Zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolach lub uczniom w szkołach;

- Identyfikowanie wewnętrznych i zewnętrznych zasobów ważnych dla rozwijania potencjału dzieci i uczniów z niepełnosprawnością lub chorobą przewlekłą;
- Analizowanie dokumentów i prac dzieci i wykorzystywanie zdobytej wiedzy do planowania oddziaływań dydaktycznych, opiekuńczych i terapeutycznych;
- Obserwowanie funkcjonowania dzieci i uczniów ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi w różnych sytuacjach, w tym ich relacji z innymi i pozycji w grupie;
- Praca w wielospecjalistycznym zespole, pełnienie w nim roli nauczyciela wspomagającego,
- Planowanie i podejmowanie działań pedagogicznych.

Przedmiot: Praktyki zawodowe 2

Efekty uczenia się

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1	D.6.W1.	Student/studentka zna: - specyfikę przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty, w której jest realizowana praktyka, w szczególności działania edukacyjne, terapeutyczne i opiekuńcze - wychowawcze, organizację pracy, zakresy zadań pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz rodzaj prowadzonej dokumentacji.
2	D.6.W2.	Student/studentka zna: - specyfikę edukacji włączającej dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
3	D.6.W3.	Student/studentka zna: - zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole lub placówce systemu oświaty i poza nimi.
		Umiejętności
1	C.2.U4.	Student/studentka potrafi: - identyfikować zewnętrzne i wewnętrzne zasoby kluczowe w rozwijaniu potencjału dzieci i uczniów z niepełnosprawnością lub chorobą przewlekłą.
2	C.5.U3.	Student/studentka potrafi: - pracować w zespole, pełnić w nim różne role, podejmować i wyznaczać zadania, planować i realizować złożone działania pedagogiczne.
3	C.6.U1.	Student/studentka potrafi: - analizować dokumenty i prace dziecka i ucznia pod kątem określenia jego możliwości i specjalnych potrzeb

		edukacyjnych oraz środowiskowych uwarunkowań jego funkcjonowania.
4	D.4.U1.	Student/studentka potrafi: - rozpoznać relacje społeczne w przedszkolu i grupie przedszkolnej lub w szkole i klasie szkolnej.
5	D.6.U1.	Student/studentka potrafi: - zaobserwować funkcjonowanie dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i nauczyciela w przedszkolu, szkole lub placówce systemu oświaty.
6	D.6.U2.	Student/studentka potrafi: - dokonać analizy i interpretacji zaobserwowanych lub doświadczonych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych.
		Kompetencje społeczne
1	C.3.K2.	Student/studentka: - przestrzega zasad etyki w pracy z dziećmi i uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
2	C.5.K1.	Student/studentka ma świadomość: - odpowiedzialnego pełnienia roli zawodowej związanej z działalnością dydaktyczną.
3	C.6.K3.	Student/studentka potrafi: - dzielić się wiedzą z nauczycielami prowadzącymi zajęcia z dzieckiem lub uczniem i jego rodzicami lub opiekunami na rzecz zapewniania mu optymalnych warunków rozwoju w środowisku włączającym.
4	D.3.K1.	Student/studentka: - podejmuje odpowiedzialność za podejmowane decyzje w edukacji włączającej.
5	D.6.K1.	Student/studentka: - skutecznie współdziała z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy.

Treści programowe

Celem przedmiotu jest zweryfikowanie przez słuchaczy wiedzy teoretycznej i nabycie praktycznych umiejętności pracy na stanowisku nauczyciela współorganizującego kształcenie w edukacji włączającej w klasach IV-VIII szkoły podstawowej. W szczególności słuchacze zdobędą wiedzę i umiejętności odnośnie do następujących zagadnień:

- Specyfiki funkcjonowania przedszkoli lub szkół w systemie oświaty;
- Organizacja pracy i zadań poszczególnych pracowników;
- Rodzaje prowadzonej dokumentacji przez placówki i sposoby jej wykorzystywania;
- Zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolach lub uczniom w szkołach;
- Identyfikowanie wewnętrznych i zewnętrznych zasobów ważnych dla rozwijania potencjału dzieci i uczniów z niepełnosprawnością lub chorobą przewlekłą;
- Analizowanie dokumentów i prac dzieci i wykorzystywania zdobytej wiedzy do planowania oddziaływań dydaktycznych, opiekuńczych i terapeutycznych;

- Obserwowanie funkcjonowanie dzieci i uczniów ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi w różnych sytuacjach, w tym ich relacji z innymi i pozycję w grupie;
- Pracy w wielospecjalistycznym zespole, pełnienia w nim roli nauczyciela wspomagającego, planowania i podejmowania działań pedagogicznych.